

Ministry of Education
Government of India

“શિક્ષા સપ્તાહ”

૨૨-૨૮ જુલાઈ ૨૦૨૪

એક ખૂબ જ મહત્વનો પ્રસંગ

■ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ
(NEP) 2020 ની ચોથી
વર્ષગાંઠની ઉજવણી માટે

■ તમામ રાજ્યો વચ્ચે
સહયોગ અને નવા
વિચારોના આદાન-
પ્રદાન માટે

■ એક પ્લેટફોર્મની રજૂઆત
કરવી જેનાથી શ્રેષ્ઠ પ્રેક્ટિસ
શેર કરવા અને આગળની
કામગીરી નક્કી કરી કરવા
માટે

કાર્યયોજના

વિચારધારા

દરેક દિવસની કામગીરી અને પસંદગી માટે DOSEL, MOE ના તમામ મુખ્ય હેડ દ્વારા વિચારવિમર્શ

સંદેશવ્યવહાર

કન્સેપ્ટ નોટ્સ અને પ્રવૃત્તિઓની સૂચિથી રાજ્યોને જાણ કરવી

ઉજવણી

સાત દિવસનું અવલોકન કરીને સપ્તાહની ઉજવણી કરવી અને નોડલ અધિકારીઓ દ્વારા પ્રવૃત્તિઓની નોંધ કરવી

અવલોકન કરવાના સાત દિવસો

દિવસ ૧: સોમવાર - July 22, 2024 TLM (ટીચિંગ-લર્નિંગ મટિરિયલ) દિવસ

દિવસ ૨ : મંગળવાર - July 23, 2024 FLN (ફાઉન્ડેશનલ લિટરેસી એન્ડ ન્યુમરસી) દિવસ

દિવસ ૩: બુધવાર - July 24, 2024 સ્પોર્ટ્સ દિવસ

દિવસ ૪: ગુરુવાર : July 25, 2024 સાંસ્કૃતિક દિવસ

દિવસ ૫: શુક્રવાર- July 26, 2024 કૌશલ્યો અને ડિજિટલ દિવસ

દિવસ ૬: શનિવાર - July 27, 2024 મિશન લાઈફ દિવસ

દિવસ ૭: રવિવાર - July 28, 2024 સામુદાયિક ભાગીદારી દિવસ

દિવસ 1: સોમવાર- July 22, 2024

TLM (ટીચિંગ-લર્નિંગ મટિરિયલ) દિવસ

- **અધ્યયન સુગમતા:** TLM ઊંડી સમજણ અને શીખવાની વિવિધ રસપ્રદ શૈલીઓ કેળવે છે
- **ઉપલબ્ધતા-** ઓછી કિંમતની સામગ્રી અસરકારક શિક્ષણ સંસાધનોમાં નાણાકીય અવરોધો ઘટાડે છે
- **પર્યાવરણને અનુકૂળતા:** રીસાયકલ કરેલ અથવા સરળતાથી ઉપલબ્ધ સામગ્રીથી પર્યાવરણની જાગૃતા વધે છે.
- **કૌશલ્ય વિકાસ:** TLM રચના સર્જનાત્મકતા, પ્રશ્નઉકેલ, અને સહયોગી શિક્ષણ કૌશલ્યોને પ્રોત્સાહન આપે છે.

સૂચવેલ પ્રવૃત્તિઓ

Foundational Stage

- જાદુઈ પિટારા અને ઇ-જાદુઈ પિટારામાં સૂચવવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓ.
- માતાપિતા અને શિક્ષકોની મદદથી વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા નાના નાટક.
- થમ્બ પેઇન્ટિંગ/હેન્ડ પેઇન્ટિંગ
- વાલીઓ/શિક્ષકો/વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા લોકકથા
- વાર્તા કહેવાની ક્લબો-સ્થાનિક વાર્તાઓ કથન માટે માતા-પિતાને આમંત્રણ

Middle and Secondary (Grades 6-10)

- કોયડો અને ચેલેન્જ કાર્ડ્સ
- રમતો: લુડો વગેરેની એક અલગ આવૃત્તિ
- રમકડાં: કાગળ અને વાંસની લાકડીઓ જેવી સ્થાનિક સામગ્રીથી બનાવવા
- કઠપૂતળીઓ: કપડાં અને કચરો સામગ્રીથી બનાવવામાં
- સ્ટોરી કાર્ડ્સ: 5-6 સ્વ-સમજૂતી વાર્તા કાર્ડ્સ.
- ચાર્ટ બનાવવો: "ખોરાક અને શાકભાજી", "સ્થાનિક બજાર", "મારો પરિવાર" વગેરે જેવી થીમ્સ.
- વાંચન ક્લબ

Preparatory (Grades 3-5)

- ચાર્ટ બનાવવો: "ખોરાક અને શાકભાજી", "સ્થાનિક બજાર", "મારો પરિવાર" વગેરે જેવી થીમ્સ.
- રંગીન પેટીઓ-ક્યુબિકલ અથવા લંબચોરસ પેટીઓ બાળકો તેમની બાજુઓ પર રંગીન કાગળો ચોંટાડીને બનાવી શકે છે.
- કાર્ડ્સ: ફળો, શાકભાજી, પ્રાણીઓ વગેરેના કાર્ડ્સ બનાવવી.
- માસ્ક: પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ વગેરેનો માસ્ક બનાવવો.
- વાંચન ક્લબ અને વાર્તા કહેવાના સત્રો

Secondary (Grades 11 and 12)

- નારાઓના પોસ્ટરો
- કોયડાઓ: વિજ્ઞાન અને ગણિત પર ધ્યાન કેન્દ્રિત
- સામાજિક વિજ્ઞાન, વિજ્ઞાન, ગણિત અને ભાષાઓ સંબંધિત રમતો (ભૌતિક અને ડિજિટલ).
- 3D મોડેલો, બોર્ડ ગેમ્સ, વોલ ચાર્ટ્સ, રીડિંગ ક્લબ

Format for Data Collection of TLM Day Activities

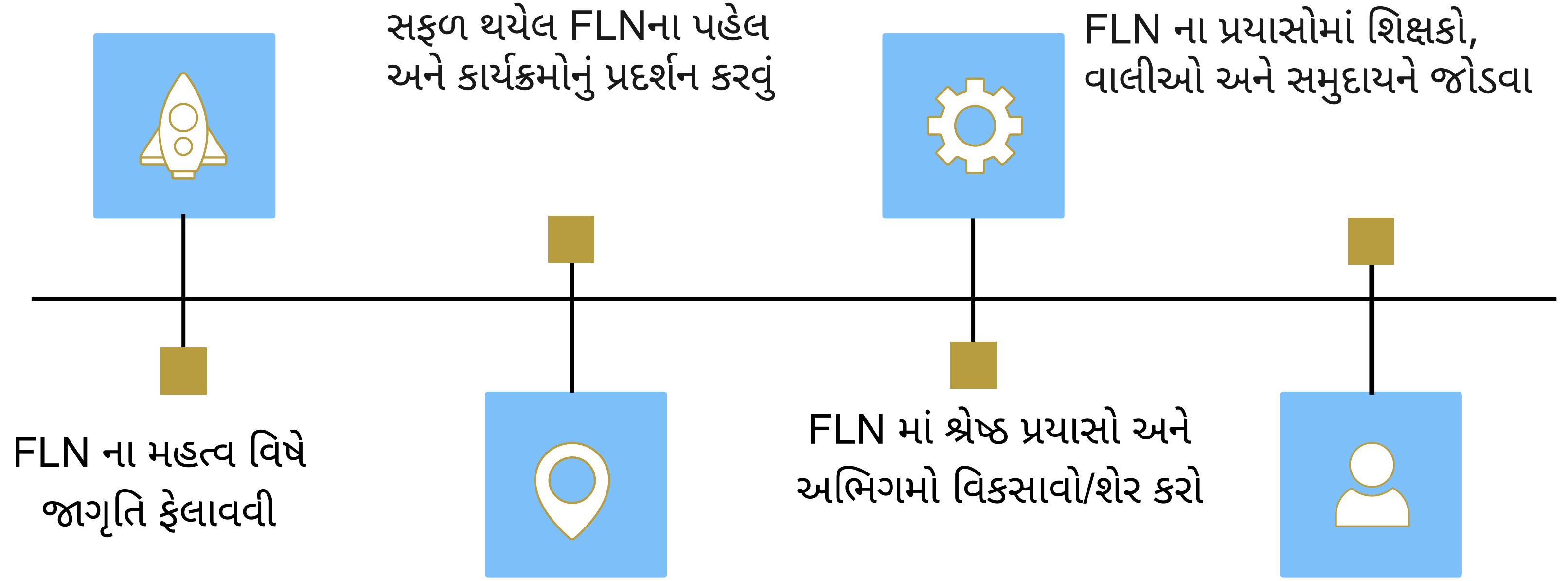
Sr. No.	Activity	Participation Details (in Numbers)	Geo Tag - Upload Photographs
State/UT Name :			
	Activities before the TLM Day		
1	Total Number of Schools in State/UT		
2	Total Number of Students in all schools		
3	Total Number of Teachers in all schools		
	NCERT		
1	Has the Guidelines & checklist on suggestive activities on TLM day for Shiksha Saptah. prepared and disseminated to RIEs/ SCERTs/ DIETs/ Schools?		
2	Are the SCERTs and Autonomous bodies oriented on TLM days' Plan?		
	SCERTs/ DIETs		
1	Is the integration of TLM utilization done into instructional processes?		

Format for Data Collection of TLM Day Activities

Sr. No.	Activity	Participation Details (in Numbers)	Geo Tag - Upload Photographs
State/UT Name :			
2	Has SCERT/ DIET sent out guidelines or a Google form for collecting information on TLM Day activities		
	ABs/ SCERTs/ DIETs/ Schools		
1	No. of TLM fairs organised		
2	No. of Exhibitions/ seminars/ workshops/ demonstration classes organised		
	<i>Activities after the TLM Day</i>		
1	Total Number of Schools participated in State/UT		
2	Total Number of Students participated in all schools		
3	Total Number of Teachers participated in all schools		

દિવસ ૨ : મંગળવાર - July 23, 2024

FLN (Foundational Literacy and Numeracy) Day

સૂચવેલ પ્રવૃત્તિઓ

કાર્યશાળાઓ અને સંવાદો/સેમીનાર

- ઇનોવેટીવ શિક્ષણ પદ્ધતિઓની સમજૂતી આપવા શિક્ષકો માટે ઇન્ટરેક્ટિવ સત્રો
- હોમ સપોર્ટની ભૂમિકા પર વાલીઓ અને સંભાળ રાખનારાઓ માટે સંવાદો

બાળકો માટે ઇન્ટરેક્ટિવ શિક્ષણ સત્રો:

- વાંચન અને સંખ્યાઓ પ્રત્યે પ્રોત્સાહન આપવા માટે FLN વાર્તા કથનના સત્રો અને ગણિત ક્લબ પર કેન્દ્રિત પ્રવૃત્તિઓ અને રમતો
- જાદુઈ પિટારા/ઇ-જાદુઈ પિટારાની પ્રવૃત્તિઓ
- ભાષા વિકાસ અને સાક્ષરતા કૌશલ્યમાં વાર્તા કથનના માધ્યમથી બાળકોને સાંકળવા, કારણ કે તેઓ વાર્તાકારો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા સમૃદ્ધ શબ્દભંડોળ, અભિવ્યક્તિઓ અને વર્ણનાત્મક તકનિકો સાંભળે છે અને તેમાં જોડાય છે
- વર્ગખંડ, શાળા અને સમુદાયના વિદ્યાર્થીઓ વાર્તાઓ વાંચે છે અને સાંભળે છે અને પછી તેમની પોતાની વાર્તાઓને અલગ સ્વરૂપમાં વ્યક્ત કરે છે
- રમકડાં આધારિત શિક્ષણ/રમત આધારિત પ્રવૃત્તિઓ/પપેટ શો પર આધારિત પ્રવૃત્તિઓ

- o બાળકની કલ્પના અને સર્જનાત્મકતા વિકસાવવા, માતાપિતા/શિક્ષકોને FLN ના અભ્યાસક્રમમાં કલા અને હસ્તકલા પ્રવૃત્તિઓ એકીકૃત કરવી જરૂરી છે તે અંગેને પ્રવૃત્તિઓ કરાવવી
- o FLN ના ઉદ્દેશને સમજવા અને લોકોમાં તેના મહત્વ અંગે જાગૃતિ લાવવા માટે ફિલ્મનું સ્ક્રિનિંગ
- o નિપુન ભારતની પ્રતિજ્ઞા લેવી
- o બાળકો માટે વાંચન સત્રો
- o પાયાની સાક્ષરતા અને સંખ્યાત્મકતા પર સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ
- o FLN મેળો

સામુદાયિક ભાગીદારી:

- સ્થાનિક સમુદાયોમાં FLNના મહત્વને દર્શાવવા માટે જાગૃતિ અભિયાનો.
- FLN પહેલને પ્રોત્સાહન આપવા માટે એસ. એમ. સી. ના સ્થાનિક નેતાઓ અને પ્રભાવકોને સામેલ કરવા.
- આંગણવાડીઓની મહિલાઓ અને બાળકોને સામેલ કરવી.

ચર્ચાઓ:

FLN લક્ષ્યો હાંસલ કરવા માટેની વ્યૂહરચનાઓ પર શિક્ષણ નિષ્ણાતો, નીતિ ઘડવૈયાઓ અને વ્યાવસાયિકો સાથે ચર્ચાઓ.
FLN માં ભવિષ્યની દિશાઓ અને નવીનતાઓની આંતરદૃષ્ટિ

Monitoring/Reporting Format

Sr. No.	Activity	Participation Details (in Numbers)	Upload HD Photos/Videos on (nipunfln.moe@gmail.com)
1.	Name of the Activities conducted under FLN DAY		
2.	Number of Schools Celebrated FLN Activities (NIPUN Pledge, FLN Mela, Jadui Pitara, Toy based Learning, etc.) on the occasion of SHIKSHA SAPTAH		
3.	Number of Students Participated in the FLN DAY		
4.	Number of Teachers participated in the activities		
5.	Number of Community Members involved in the activities		
6.	Total number of Workshops/Seminars/Panel Discussion conducted		
7.	Total Number of Awareness sessions conducted about FLN		

Note: The Consolidated Report of the activities in the above suggested format may be shared by the State/UT to the Department at nipunfln.moe@gmail.com

દિવસ ૩ : બુધવાર- July 24, 2024

રમતગમત /સ્પોર્ટ્સ દિવસ

ભારતની રમતગમતની સંસ્કૃતિ હજારો વર્ષ જૂની છે. ચેસ, સાપ અને સીડી, કાર્ડ રમવું, રેસિંગ, પોલો, ખો-ખો, ભમરડો/લટ્ટુ, લખોટી, ગિલ્લી ડંડા, કાંચે જેવી રમતો ભારતમાં રમત તરીકે ઉદભવી અને વિશ્વને ભેટ આપી.

શિક્ષણ મંત્રાલયનો IKS વિભાગ પણ ત્રણ મુખ્ય ઉદ્દેશો સાથે દેશભરની શાળાઓમાં 75 સ્વદેશી રમતોત્સવને લોકપ્રિય બનાવે છે:

- પહેલાની પેઢીઓ દ્વારા આ રમતો ગર્વ સાથે રમવામાં આવતી હોવાથી આંતર-પેઢી સંબંધો અને બંધનને પોષવું
- ભારતના ઇતિહાસ અને તત્વજ્ઞાન સાથે ગાઢ રીતે જોડાયેલા હોવાથી સાંસ્કૃતિક ગૌરવની ભાવના વિકસાવવી
- રાષ્ટ્રીય એકતાની લાગણીને પ્રોત્સાહન આપવા માટે કારણ કે તેમાંના ઘણા વિવિધ નામો અને નિયમો સાથે ઘણી સદીઓથી વિવિધ નામો ધરાવતા પ્રદેશોમાં રમવામાં આવે છે. તેથી એવું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે કે શિક્ષા સપ્તાહનો ત્રીજો દિવસ દેશની દરેક શાળામાં સ્થાનિક રમતો માટે સમર્પિત કરવામાં આવશે.

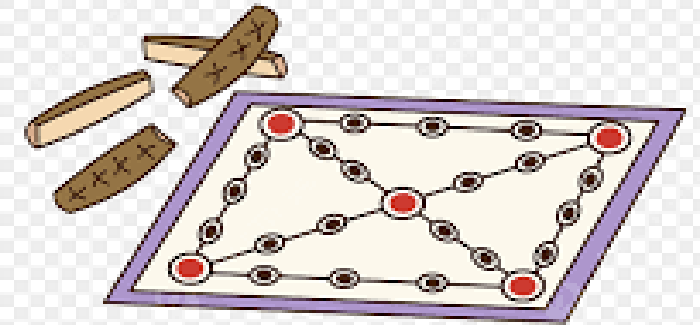
સૂચવેલ પ્રવૃત્તિઓ

૧. રમતગમત દિવસ કાર્યક્રમ:

75 સ્વદેશી રમતોની સૂચિમાંથી સ્વદેશી રમતોની પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવું. સ્થાનિક સંસ્કૃતિથી પરિચિત વિદ્યાર્થીઓ માટે સ્થાનિક સ્વદેશી રમતોનો સમાવેશ કરવો વધુ સારું રહેશે.

2. સ્થાનિક રમતોનું પ્રદર્શન:

ઘણી બધી સ્થાનિક રમતો પ્રાચીન યુગની સંસ્કૃતિ સાથે મજબૂત સંબંધ ધરાવે છે. પ્રાચીન ભારતીય રમતોના ઇતિહાસ અને મહત્વનું પ્રદર્શન, જે હજુ પણ સર્વગ્રાહી વિકાસ માટે મહત્વપૂર્ણ છે, તેનું આયોજન કરવું જોઈએ. PET શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને વાલીઓને સ્થાનિક રમતો અને તેના મહત્વ વિશે સમજાવી શકે છે.

સૂચવેલ પ્રવૃત્તિઓ

3. રમતગમત સ્પર્ધાઓ: જ્યાં પણ શક્ય હોય ત્યાં વિવિધ આઉટડોર રમતોનું આયોજન કરી શકાય છે.

મહત્તમ ભાગીદારી માટે આનું આયોજન તહેવારના વાતાવરણમાં થવું જોઈએ. ભાગ લેનારા વિદ્યાર્થીઓની સલામતીનું સારી રીતે ધ્યાન રાખવું જોઈએ.

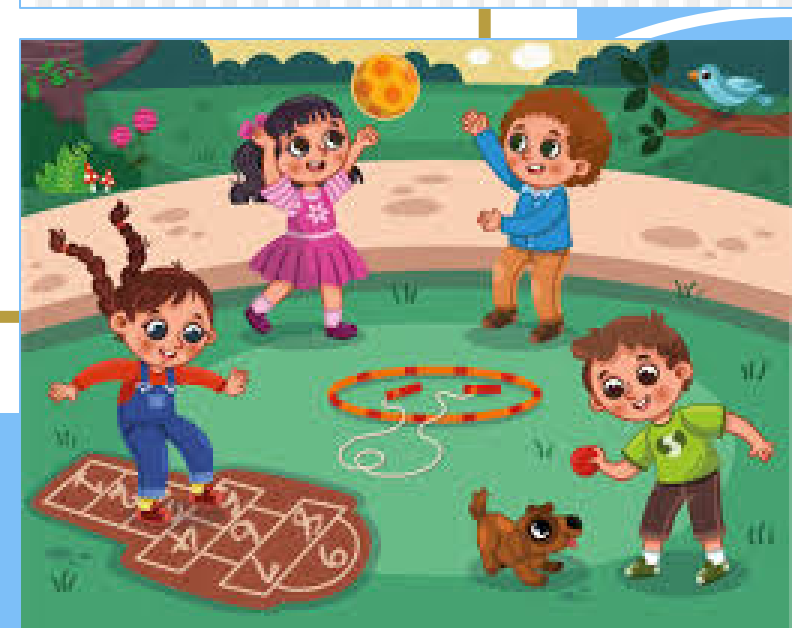
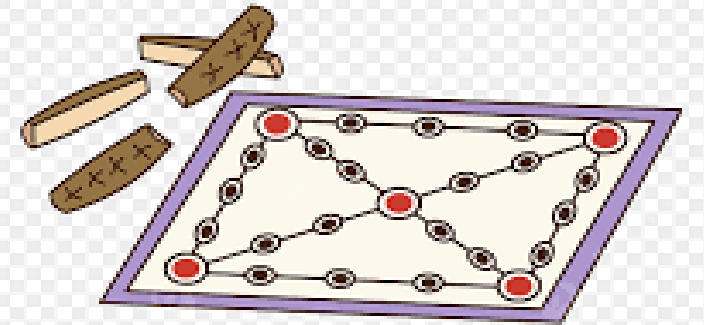
4. સામુદાયિક જોડાણ: સ્થાનિક પ્રભાવકો, વાસ્તવિક જીવનના આદર્શો, રમતગમતની પ્રતિષ્ઠિત હસ્તીઓને પ્રેરણા માટે આમંત્રિત કરી શકાય છે.

એસ. એમ. સી. અને શાળા રમત સમિતિએ વિદ્યાર્થીઓના જીવનમાં સ્વદેશી રમતો રમવાનું મહત્વ સમજાવીને રમતોનું આયોજન કરવું જોઈએ. ક્ષેત્રમાં કામ કરતી નાગરિક સમાજ સંસ્થાઓ સહિત માતાપિતા અને અન્ય સમુદાય સામેલ થઈ શકે છે.

5. સમાવેશ: રમતગમતના કાર્યક્રમોમાં વિશિષ્ટ જરૂરિયાતો ધરાવતા બાળકો (CWSN)નો પણ સમાવેશ થવો જોઈએ.

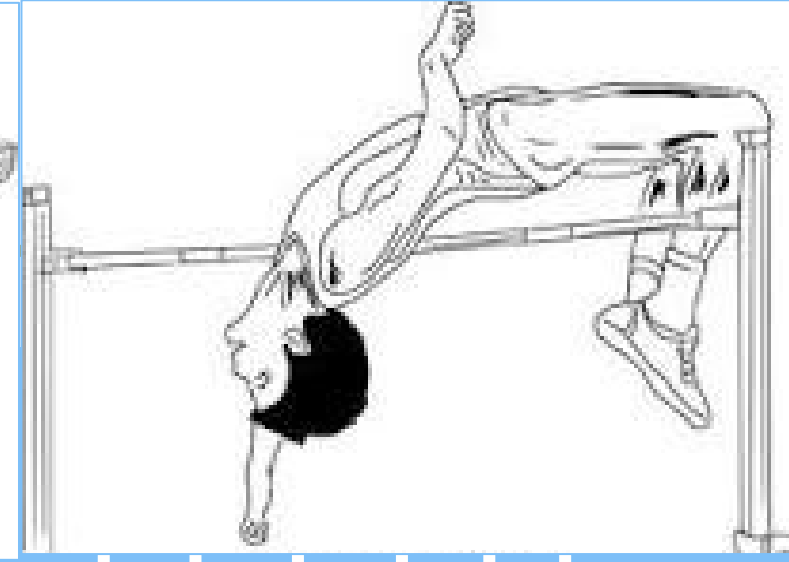
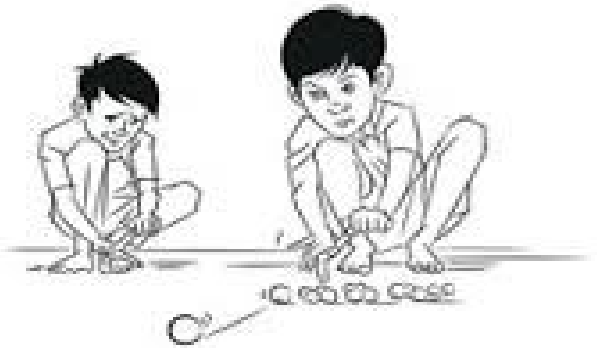
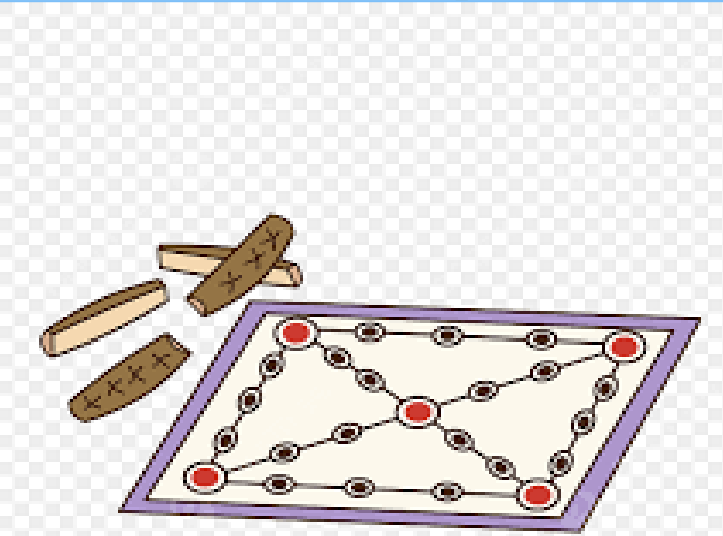

shutterstock.com - 2196853313

અપેક્ષિત પરિણામો

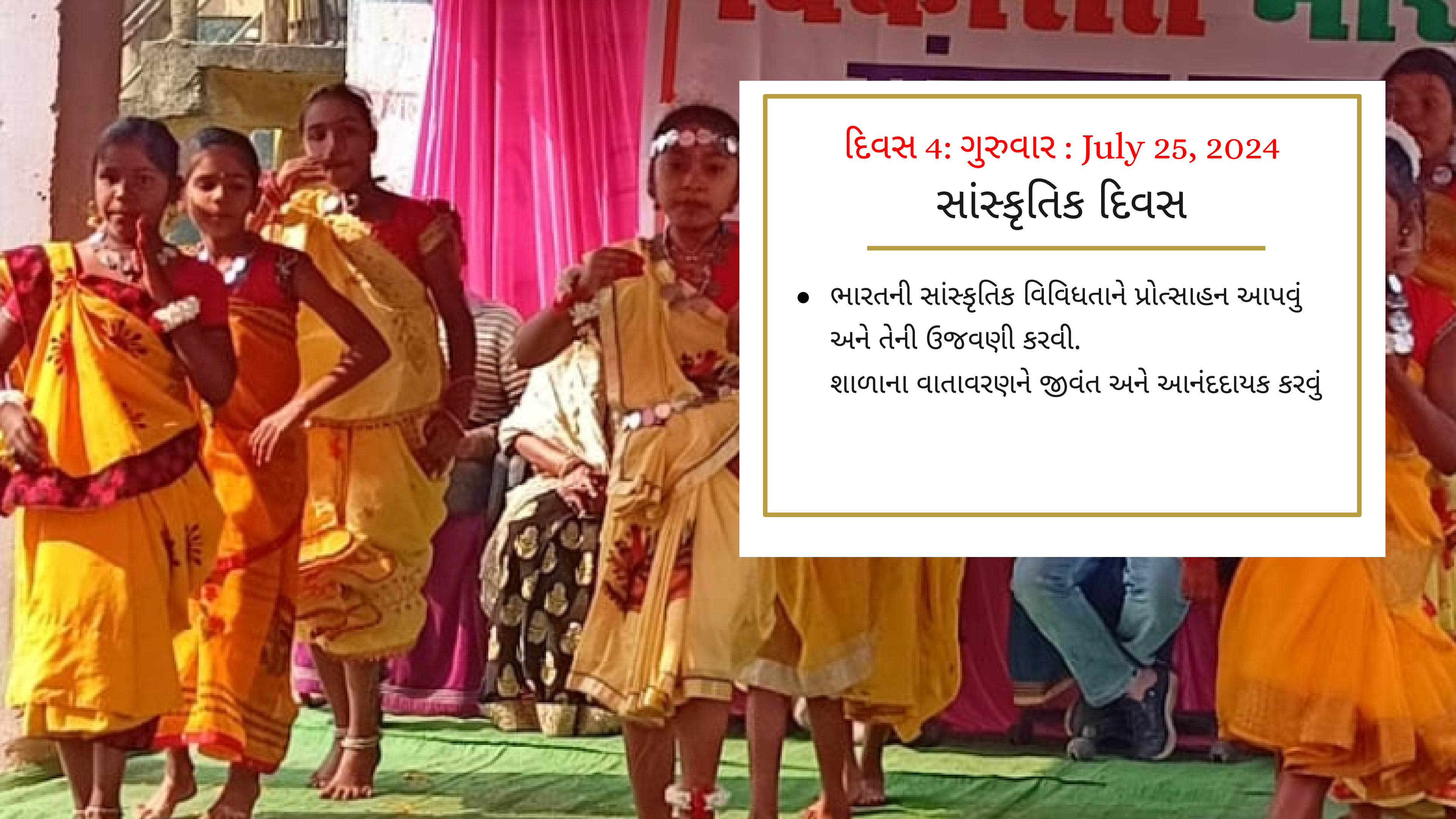
- વિદ્યાર્થીઓ અને સમાજમાં NEP 2020માં દર્શાવેલ રમતગમતનાં મહત્વ વિશે વધુ સારી રીતે સમજણ.
- વિદ્યાર્થીઓમાં રમતગમતની ભાવનાનો વિકાસ કરવો.
- વર્ગખંડમાંથી શીખવાનો અનુભવ કરાવો.
- વિદ્યાર્થીઓમાં શિસ્ત, તંદુરસ્તી, નિષ્પક્ષતા, ટીમ વર્ક અને એકતાના મૂલ્યો વિકસાવવા.

Monitoring/Reporting Format

Sr. No.	Activity	Number of Schools Participated	Participation Details (In Numbers)	List of the Indigenous Games been played	Photo and Video Link
1	Indigenous Games Competition				

***Spreadsheet will be shared to the Sates and UTs and the data will be collected**

દિવસ 4: ગુરુવાર : July 25, 2024

સાંસ્કૃતિક દિવસ

- ભારતની સાંસ્કૃતિક વિવિધતાને પ્રોત્સાહન આપવું અને તેની ઉજવણી કરવી.
શાળાના વાતાવરણને જીવંત અને આનંદદાયક કરવું

દિવસ – 4 માટેની કરી શકાય તેવી પ્રવૃત્તિઓ

શાળાઓ વિવિધ ભાષાઓ, વેશભૂષા, ભોજન, કલા, સ્થાપત્ય, સ્થાનિક રમતો, ચિત્રકામ, નૃત્ય, ગીતો, નાટ્ય, લોક અને પરંપરાગત હસ્તકલા, શેરી નાટકો (નુક્કડ નાટક) કઠપૂતળીના પ્રદર્શનો, વિવિધ લોક, પ્રાદેશિક અને સમકાલીન શૈલીઓમાં વાર્તા કહેવાની અથવા દેશના કોઈપણ ભાગમાંથી નાટકની અન્ય પ્રવૃત્તિઓ, સામુદાયિક ગાયન, લોકનૃત્ય, શાસ્ત્રીય અને પ્રાદેશિક લોક સ્વરૂપો વગેરે જેવા સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો કરી શકે છે, જ્યાં વિદ્યાર્થીઓની પ્રતિભાનું પ્રદર્શન કરી શકાય છે.

સ્થાનિક અને પરંપરાગત કલાકારો/કારીગરો શાળામાં તેમના કલા સ્વરૂપોનું પ્રદર્શન કરવા માટે આમંત્રિત કરી શકાય છે અથવા શાળાઓ તેમની સાથે વાતચીત કરવા માટે મુલાકાતોનું આયોજન પણ કરી શકે છે.

શાળા ચિત્રકલા દિવસ અથવા શાળા પરિસરના વિષય આધારિત સૌંદર્યીકરણનું આયોજન કરી શકાય છે જ્યાં તમામ બાળકો અને સ્ટાફ સભ્યો તેમની પસંદગીના રંગો અને માધ્યમો સાથે કામ કરવાનો આનંદ માણી શકે છે. શાળાઓ સ્થાનિક સમુદાયને પણ આ કાર્યક્રમમાં ભાગ લેવા માટે આમંત્રિત કરી શકે છે.

બાળ ભવન અને બાળ કેન્દ્ર, પુરાતત્વીય સ્થળો, વિવિધ પ્રકારના સંગ્રહાલયો વગેરે જેવી સ્થાનિક સાંસ્કૃતિક સંસ્થાઓ સાથે સહયોગ પણ ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે.

શાળાઓના મુખ્ય શિક્ષક તેમની શિક્ષકોની ટીમ સાથે તમામ વર્ગો માટે તબક્કાવાર પ્રવૃત્તિઓ (Foundation, Preparatory, Middle and Secondary stages) ની યોજના બનાવી શકે છે.

Monitoring/Reporting Format

Sr. No.	Activity	Participation Details (in Numbers)	Upload Photographs
1.	Schools may explore the cultural components such as different languages, costumes, food, art, architecture, local games, painting, dances, songs, theatre, folk and traditional crafts, street plays (nukkad natak), etc. where students' talent can be nurtured and showcased.	Number of Schools Participated :	
2.	Local and traditional artists/artisans and performers may be invited to demonstrate their art forms in the school or schools can also organise visits to interact with the local artists/artisans and performers.	Number of artisans performed: Number of schools: No. of children:	
3.	Whole school painting day' or theme-based beautification of the school campus	No of children: No of teachers/non teaching staff :	
4.	Collaboration with the local cultural institutions like Bal Bhavan and Bal Kendra, Archaeological sites, museums of different kinds etc. may be considered. (Note: List of activities to be collected from the identified institutions)	List of institutions: Number of participants:	

Monitoring/Reporting Format

Sr. No.	Activity	Participation Details (in Numbers)	Upload Photographs
5.	Diversity of Activities (Types of events/activities conducted) • Music performances • Art and Craft Exhibition • Traditional Dance Performance • Cultural Skits • Folk Dance • Cultural Quiz • Traditional food stalls	Number of children: Number of community members: Number of schools :	
6.	Head of Schools (HoS) with their team of teachers can plan the stage wise activities (Foundation, Preparatory, Middle and Secondary stages) for all the classes. (Note: List of activities to be collected)	Number of schools : Number of teachers: Number of children: Number of community members:	

Note: Number of schools can be bifurcated into – Foundational, Preparatory, Middle and Secondary.

દિવસ 5: FRIDAY - July 26, 2024

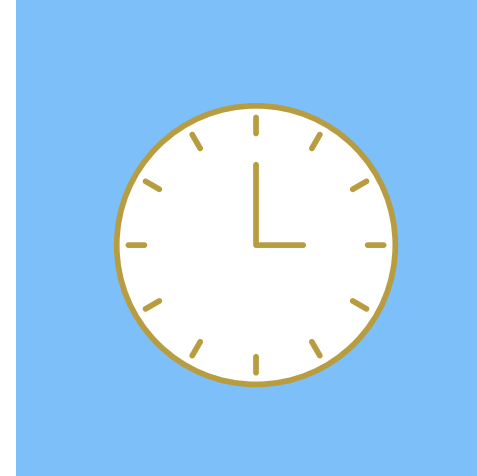
કૌશલ્ય કેળવણી અને ડિજિટલ દિવસ (Two central themes for this day)

a. કૌશલ્ય કેળવણી

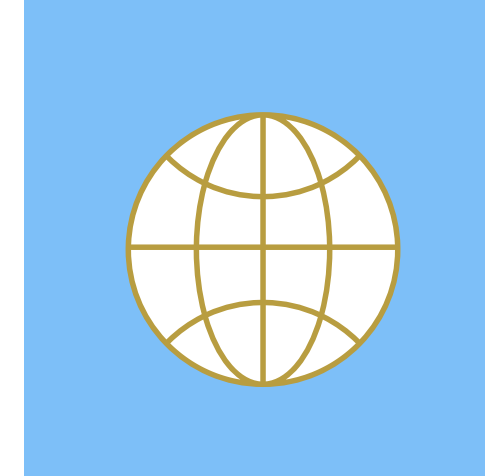
જાગૃતિ ફેલાવો

વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપલબ્ધ
કૌશલ્ય વિકલ્પોનું મહત્વ
અને વિવિધતા દર્શાવો.

અંતર દૂર કરો

વિદ્યાર્થીઓને સંભવિત
પ્રશિક્ષકો, સંસ્થાઓ અને
નોકરી આપનાર સાથે
જોડો.

સફળ વાર્તાઓ પ્રકાશિત કરો

પોતાના કૌશલ્યથી સફળ
થયેલ વિદ્યાર્થીઓ અને
સમાજમાં તેમના યોગદાનનું
પ્રદર્શન કરો.

સક્ષમ અને સ્પર્ધાત્મક કાર્યબળના નિર્માણ માટે કૌશલ્ય શિક્ષણ

ઉદ્દેશ: કૌશલ્ય શિક્ષણ વિશે જાગૃતિને પ્રોત્સાહન આપવું જે વિદ્યાર્થીઓને વ્યવહારુ ક્ષમતાઓ સાથે સશક્ત બનાવે છે, રોજગારીની કુશળતા, આત્મવિશ્વાસને પ્રોત્સાહન આપે છે, નવીનતા અને ઉદ્યોગ સાહસિકતાને પ્રોત્સાહન આપે છે.

(Suggestive activities already shared with the states vide DO letter dated 9th July 2024)

સદર પત્રમાં રાજ્યોને વિનંતી કરી હતી કે:

- તમામ શાળાઓ સાથે અગાઉથી વિગતો શેર કરવી.
- DEO ને તમામ શાળાઓ સાથે દેખરેખ અને સંકલન કરવાની વિનંતી કરવી.
- DEO ને અન્ય વિભાગોના નિષ્ણાતો સાથે સહયોગ કરવા વિનંતી કરવી.
- શાળાના સહભાગીઓએ કાર્યક્રમ પછી કૌશલ્ય દિવસની પ્રવૃત્તિઓ પરનો અહેવાલ રજૂ કરવા માટે અગાઉથી દિવસની યોજના બનાવવી.

Suggested Activities

હેકાથોન અથવા કોર્ડિંગ ચેલેન્જ	વિદ્યાર્થીઓ કોર્ડિંગ પર કામ કરવા અથવા એક દિવસની અંદર સરળ એપ્લિકેશનો વિકસાવવા માટે ટીમો બનાવવી. તેઓ અંતે તેમના પ્રોજેક્ટ્સ રજૂ કરે છે, સ્પર્ધાત્મક છતાં સહયોગી વાતાવરણને પ્રોત્સાહન આપે છે.
ઇકોલોજી પ્રવૃત્તિઓ	વિદ્યાર્થીઓ માટી અને જળ પરીક્ષણ સ્પર્ધાઓ દ્વારા તકનીકી અને બિન-તકનીકી પદ્ધતિઓ અને જ્ઞાન શીખે છે. કમ્પોસ્ટ કચરાપેટી બનાવીને અને તેની પ્રગતિનું નિરીક્ષણ કરીને વિઘટન અને કચરો ઘટાડવા વિશે જાણવું
સ્થાનિક વનસ્પતિ અને પ્રાણીસૃષ્ટિનો અનુભવ કરો	સમયમર્યાદાની અંદર નિયુક્ત વિસ્તારમાં શક્ય તેટલી વધુ વનસ્પતિ અને પ્રાણીઓની પ્રજાતિઓ ઓળખવા માટે ટીમ બનાવો. આ તમારા નિરીક્ષણ અને ઓળખ કૌશલ્યમાં સુધારો કરવો.
નજીકના ઐતિહાસિક સ્થળની મુલાકાત લો	વિદ્યાર્થીઓ પુરાવાઓનું વિશ્લેષણ કરશે. માહિતીનું અર્થઘટન અને પોતાના તારણો બનાવશે, વિદ્યાર્થીઓને વિવેચનાત્મક વિચારસરણી કૌશલ્ય વિકસાવવામાં મદદ કરે છે. અને તેમના સ્થાનિક ઇતિહાસ વિશે શીખવાથી વિદ્યાર્થીઓ તેમના સમુદાય સાથે જોડાઈ શકે છે અને તેમને તેમના વારસામાં સંબંધ અને ગૌરવની ભાવના આપી શકે છે.
સ્થાનિક કલા અથવા હસ્તકલા સંબંધિત પ્રવૃત્તિઓ	વિદ્યાર્થીઓ સર્જનાત્મકતા, motor skills અને પરંપરાગત કારીગરી માટે પ્રશંસા વિકસાવવા માટે સ્થાનિક કલા અથવા હસ્તકલા પ્રોજેક્ટ્સ (દા. ત., વાંસ આર્ટવર્ક, પેઇન્ટિંગ, સાદડી બનાવવી) માં જોડાય છે.
શાળાઓમાં ઉદ્યોગસાહસિક વિકાસ કાર્યક્રમ	વિદ્યાર્થીઓને ટીમોમાં કામ કરવા, વિચારમંથન કરવા અને પડકારો અથવા વ્યવસાયની તકો ઓળખવા, વ્યવસાય યોજનાઓ તૈયાર કરવા અને તેમના વિચારોને અમલમાં મૂકવા માટે વાસ્તવિક દુનિયાનો અનુભવ આપવામાં આવશે. આ પહેલ વિદ્યાર્થીઓને તેમના કારકિર્દીના માર્ગને સંભાળવા અને તેમની ક્ષમતાને સંપૂર્ણ રીતે શોધવામાં મદદ કરશે અને સક્ષમ બનાવશે.

સૂચવેલ પ્રવૃત્તિઓ

રોબોટિક્સ અને AI વર્કશોપ

કાર્યશાળાઓમાં તેઓ રોબોટ્સ બનાવવા અને પ્રોગ્રામ કરવા અથવા AI એપ્લિકેશન્સનું અન્વેષણ કરવું.
હાથથી શીખવા અને ટેકનોલોજીકલ સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપતા પ્રોજેક્ટ અંતે રજૂ કરવા.

વિજ્ઞાન અને ઇનોવેશન મેળો

વિદ્યાર્થીઓ વિજ્ઞાન મેળામાં પ્રદર્શિત કરવા માટે વિજ્ઞાન પ્રોજેક્ટ અથવા નવીનતાઓ બનાવશે.
પ્રોજેક્ટમાં પ્રયોગો, ઇજનેરી પડકારો અથવા તકનીકી નવીનતાઓનો સમાવેશ થાય છે.

સામુદાયિક સેવા યોજનાઓ

સ્થાનિક ઉદ્યાનોની સફાઈ, વરિષ્ઠ કેન્દ્રોની મુલાકાત લેવા અથવા સખાવતી કાર્યક્રમો યોજવા જેવી પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરો.
વિદ્યાર્થીઓ આ યોજનાઓનું આયોજન કરે અને અમલ કરે.

ડિઝાઇન થિંકિંગ વર્કશોપ

ભારતની ચોક્કસ જરૂરિયાતો અને સંદર્ભોને પહોંચી વળવા માટે ઉત્પાદનોની રચના કરવા અથવા હાલની ઉત્પાદન ડિઝાઇનને અનુકૂળ બનાવવા માટે ડિઝાઇન વિચારસરણીનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.

એનિમેશન અને ડિજિટલ સ્ટોરી ટેલિંગ

વિદ્યાર્થીઓને સ્કેચ જેવા કોડિંગ પ્લેટફોર્મથી પરિચિત કરાવવા. મૂળભૂત કોડિંગ વિભાવનાઓ અને એનિમેશન તકનીકો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને વિદ્યાર્થીઓ ટૂંકી એનિમેટેડ વાર્તાઓ બનાવવા માટે કહેવું.

નાણાકીય સાક્ષરતા બજાર મેળો

એવા બજારનું અનુકરણ કરો જ્યાં વિદ્યાર્થીઓ નાના વ્યવસાયો બનાવે (દાત. કલાકૃતિનું વેચાણ). તેઓ કિંમતો નક્કી કરે છે, વ્યવહારોનું સંચાલન કરે છે અને અંદાજપત્ર અને નફો/નુકસાન જેવા નાણાકીય ખ્યાલો શીખે છે.

સ્થાનિક ઇનોવેશન ચેલેન્જ

વિદ્યાર્થીઓ જૂથમાં પડકાર લે છે (દા. ત., પર્યાવરણીય પ્રદૂષણ). તેઓ આ મુદ્દાનું સંશોધન કરે છે, ઉકેલો પર વિચાર કરે છે, પ્રોટોટાઇપ બનાવે છે અને તેમના વિચારો રજૂ કરે છે.

Format for Data Collection of Skill Activities			
Sr. No.	Activity	Participation Details (in Numbers)	Geo Tag - Upload Photographs
State/UT Name :			
	Total Number of Schools in State/UT		
	Total Number of Enrolment in all Schools		
	<i>Before Shiksha Saptah Plan of Action for Schools</i>		
1.	How many Schools are ready with Skill Activities Plan for Shiksha Saptah		
2.	Tentative Number of Students registered for Skill Activities		
	<i>End of the Skill Day activities</i>		
3.	Total Number of Schools Participated in Skill Day Program		
<i>Note: The Consolidated Report of the activities in the above suggested format may be shared by the State/UT to the Department at supriyasneha.edu@gmail.com</i>			
4.	Number of Students Participated in Skill Activities		

b. ડિજિટલ દિવસ

- NEP 2020 ટેકનોલોજી પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે
- ડિજિટલ શિક્ષણના લાભો દર્શાવો
- 200 શૈક્ષણિક ટીવી ચેનલો જેવી નવી તકનીકી પહેલોને પ્રોત્સાહન આપવું
- શિક્ષકો, વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓ સાથે જોડાવું
- ચર્ચા અને મીડિયા કવરેજ કરવું.

DIKSHA

Digital Infrastructure
for Knowledge
Sharing (DIKSHA)

Swayam
Portal

200 DTH TV
Channels

Dissemination of
Content through
Radio

Special e-Content
for CWSN

ઉદ્દેશ: વ્યક્તિગત શાળા સ્તરે DoSEL, MoE દ્વારા ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી ડિજિટલ પહેલો પર વિગતો આપો.

ચર્ચા/સ્પીકર સંચાલિત	વિદ્યાર્થીઓની ભાગીદારી	પૂર્વ તૈયારી
- શિક્ષણમાં ટેકનોલોજીનું મહત્વ - ડિજિટલ શિક્ષણ સાધનો જેમ કે DIKSHA, PM eVidya TV Channels, Vidya Samiksha Kendra (VSK)	- DIKSHA અને અન્ય પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ - તેમના સંબંધિત ગ્રેડ/અભ્યાસક્રમ માટે સામગ્રી બનાવો	- માહિતી રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો સાથે શેર કરવું. પ્લેટફોર્મ અપડેટ્સ શેર કરવા માટે રાજ્યો/ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો સાથે બેઠકો કરવી. - સામગ્રી બનાવવા માટેની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિઓ

શિક્ષણ માટે સામગ્રી તૈયાર કરવી

-વિવિધ સામગ્રીની માહિતી (videos, interactive lessons, quizzes) -સામગ્રી બનાવવાની મૂળભૂત બાબતો (preproduction) -આકર્ષક અને શૈક્ષણિક વીડિયો બનાવવા માટેની ટીપ્સ -સામગ્રી બનાવવા માટે સાધનો અને સોફ્ટવેર -સ્ક્રિપ્ટિંગ અને સ્ટોરીબોર્ડિંગ માટે શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિઓ		
Dedicated devices and tools	Available	Not Available
	- તે જ વિદ્યાર્થીઓના જૂથને તેમના ગ્રેડ/અભ્યાસક્રમને અનુરૂપ સામગ્રી બનાવવા માટે પ્રદાન કરવામાં આવશે. - સર્જનાત્મક અને આકર્ષક સામગ્રી શાળા સ્તર તરીકે પ્રદર્શિત કરી શકાય છે અને જિલ્લા/રાજ્ય સ્તરે પ્રદર્શન માટે શેર કરી શકાય છે.	- વિદ્યાર્થીઓના જૂથને મોબાઈલ ફોન પૂરા પાડવામાં આવશે (જો ઉપલબ્ધ હોય તો); અન્યથા વિદ્યાર્થીઓ તેમના ગ્રેડ/અભ્યાસક્રમને અનુરૂપ ચિત્રો બનાવશે. - સર્જનાત્મક અને આકર્ષક સામગ્રી શાળા સ્તર તરીકે પ્રદર્શિત કરી શકાય છે અને જિલ્લા/રાજ્ય સ્તરે પ્રદર્શન માટે શેર કરી શકાય છે

- શું આપવું
 - DIKSHA વાપરવા માટેની ટીપ્સ
 - પડકારો અને ઉકેલોની યાદી
- અપેક્ષિત પરિણામ
 - સહભાગીઓ માટે વિવિધ ડિજિટલ સાધનોનું જ્ઞાન
 - પડકારોનો ઉકેલ

પ્રમોશનલ પ્રવૃત્તિઓ

પ્રસંગ પહેલા	પ્રસંગ વખતે	પ્રસંગ પછી
સોશિયલ મીડિયા કેમ્પેન DO દ્વારા શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને પત્ર	ટીવી/યુટ્યુબ ચેનલોમાં મુખ્ય વિભાગોનું જીવંત પ્રસારણ	ચેનલની વેબસાઇટ અને સોશિયલ મીડિયા પર ઇવેન્ટ હાઇલાઇટ્સ અને રેકોર્ડિંગ્સ પ્રકાશિત કરો
સ્થાનિક મીડિયા માટે પ્રેસ રિલીઝ	સોશિયલ મીડિયા લાઇવ અપડેટ્સ	પ્રતિસાદ માટે હાજરી આપનારાઓ સાથે ફોલો-અપ ઇમેઇલ્સ
Ed-tech, શૈક્ષણિક બ્લોગર્સ અને પ્રભાવકો સાથે ભાગીદારી	ઇન્ટરવ્યુ અને હાઇલાઇટ્સ સાથે મીડિયા કવરેજ	કાર્યક્રમની સફળતાનો સારાંશ આપતી પ્રેસ રિલીઝ

મંત્રાલય દ્વારા સામગ્રી આપવામાં આવશે:

- ઇવેન્ટ સાઇનેજ અને બેનરો
- ટીવી ચેનલ અને ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ વિશે બ્રોશરો અને માહિતી પેકેટો
- ઉપસ્થિત લોકો માટે પ્રતિક્રિયા ફોર્મ
- સોફ્ટ કોપી ફોર્મેટ 22 જુલાઈ, 2024 સુધીમાં

દિવસ - 6

મિશન લાઈફ દિવસ માટે ઇકો ક્લબ્સ

27. 7. 2024

ધ્યેય -મિશન લાઈફ દિવસ માટે ઇકો ક્લબ્સ-27.7.2024

1. Plant4Mother #एक_पेड़_माँ_के_नाम પહેલ હેઠળ વૃક્ષારોપણ અભિયાન.
દરેક શાળાએ શાળામાં અથવા ઘરે અથવા યોગ્ય જાહેર સ્થળે ઓછામાં ઓછા 35 રોપાઓ રોપવા.
2. 27.7.2024 થી 31.8.2024 સુધી 5 કરોડ વૃક્ષારોપણનો લક્ષ્યાંક.

27.7.2024 ના રોજ શાળાઓમાં મિશન લાઈફ માટે 1 લાખ નવી ઇકો ક્લબ સ્થાપવામાં આવશે.

વૃક્ષારોપણ અભિયાન માટે માર્ગદર્શિકા

બાળકો અને તેમની માતાઓ એકસાથે છોડ રોપશે.

દરેક છોડની સાથે વિદ્યાર્થી અને તેમની માતાનું નામ દર્શાવતું પ્લેકાર્ડ/કાર્ડ હશે

માતા-બાળકની ઓછામાં ઓછી 35 ટીમોની યાદી તૈયાર કરવી.

વિદ્યાર્થીઓને તેમના સંબંધિત રોપાઓનું પોષણ કરવા, પાણી, પોષણ અને હવામાનથી રક્ષણ મળે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઇકો ક્લબના પ્રભારી શિક્ષક દ્વારા માર્ગદર્શન આપવું આવશ્યક છે

Geotag/જીઓટેગ કરેલી છબીઓ શેર કરો:

<https://docs.google.com/spreadsheets/>

[d/13mepnPOg8gmyX5HR4D1Swob_0ztSgb15eQRBNrFMwo/edit?sup=sharing](https://docs.google.com/spreadsheets/d/13mepnPOg8gmyX5HR4D1Swob_0ztSgb15eQRBNrFMwo/edit?sup=sharing)

માર્ગદર્શિકા- મિશન લાઈફ દિવસ માટે ઇકો ક્લબ્સ

1. જ્યાં આવી કોઈ ક્લબ અસ્તિત્વમાં નથી તેવી શાળાઓમાં મિશન લાઈફ માટે ઇકો ક્લબ સ્થાપશે.
2. શાળાના આચાર્ય વડા બનશે; તે પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રગતિની દેખરેખ રાખશે.
શાળાના આચાર્ય, સેવા આપવા માટે અનુસ્નાતક શિક્ષક (પીજીટી)/પ્રશિક્ષિત સ્નાતક શિક્ષક (ટીજીટી)/શિક્ષકની નિમણૂક કરવામાં આવશે
3. મિશન LiFE માટે ડ્રાફ્ટ ઇકો ક્લબની રચનાનું જાહેરનામું રાજ્યો/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો સાથે શેર કરવામાં આવે.
4. એકવાર સ્થાપિત થયા પછી, ઇકો ક્લબ ફોર મિશન લાઈફ નોટિફિકેશન ડોસેલ સાથે શેર કરવામાં આવશે-જે Google tracker પર અપલોડ કરવામાં આવશે.
5. મિશન લાઈફ ઇકો ક્લબ્સ માટે ઇકો ક્લબ્સની રચના જેમાં દરેક ગ્રેડના 4-5 વિદ્યાર્થીઓ સામેલ હશે.
ઇકો પ્રેસિડેન્ટ તરીકે નિમણૂક પામનાર વિદ્યાર્થી.
6. શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ (એસ. એમ. સી.) ના સભ્યો અને અન્ય સ્ટાફ સભ્યોને મિશન લાઈફ માટે ઇકો ક્લબની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા અને ટેકો આપવા માટે પ્રોત્સાહિત કરી શકાય છે.

Draft Notification

Draft Notification for Constitution of Eco Club for Mission LIFE

"The National Education Policy, 2020 provisions inter alia that certain subjects, skills and capacities such as environmental awareness including water and resource conservation, sanitation and hygiene should be learned by all students..."

In pursuance of the same,

We the students of.....(Name of School) hereby constitute an Eco Club for Mission LIFE

The Eco Club for Mission LIFE is headed by.....(School Principal)

The Teacher In-Charge is (Name of PGT/TGT Teacher)

The Eco President is (Name of Student).

The Eco Club for Mission LIFE comprises the following members (2 members from each grade):-

- 1.*
- 2.*
- 3.....*

Under the aegis of Eco Club for Mission LIFE, we resolve to practice mindful and deliberate utilization of resources to reduce the carbon footprint to the best of our ability through experiential learning as part of Education for Sustainable Development (ESD). We commit to inform ourselves as well as fellow students and the community about environment friendly practices and adopt environmentally responsible behavior. Towards this end, we shall undertake the following activities:

- *Adopt Healthy Lifestyle: Encourage healthy and sustainable choices to promote sustainability.*
- *Adopt Sustainable Food Systems: Take action to reduce food wastage to reduce greenhouse gas emissions.*
- *Reduce e-Waste: Take action to reduce E-waste; ensure proper disposal and recycling of the same.*
- *Reduce Waste: Take action to adopt the 3 Rs; reduce waste; encourage segregation and responsible disposal.*
- *Save Energy: Educate and implement practices that reduce energy consumption to reduce carbon footprint.*
- *Save Water: Promote efficient water utilization and conservation measures to meet the needs of present and future generations.*
- *Say No to Single-Use Plastic: Take action to reduce single-use plastic to create more sustainable and resilient future for all."*

Signature:

Eco President

Teacher In-Charge

Head/ Patron

Monitoring & Reporting

- A google tracker developed for tracking progress of activities to be carried out on this day.
- Nodal officer will be responsible for furnishing participation & plantation details in tracker.
- Tracker Eco Clubs for Mission LiFE : [HERE](#)

Eco Clubs for Mission LiFE Day								
Sr. No.	State/UTs/ABs	Activity		Participation		Media Coverage	Multimedia	
		No. of Saplings planted under #Plant4Mother initiative	No. of New Eco Clubs for Mission LiFE established	No. of Schools	No. of Students	No. of Social Media Posts	High resolution geo tagged photographs (atleast 5 per activity through Google drive link)	High Resolution geo tagged videos (maximum 2 per activity, duration 30 second to 2 minutes through google drive link)
1	Andaman & Nicobar Islands							
2	Andhra Pradesh							
3	Arunachal Pradesh							
4	Assam							
5	Bihar							
6	Chandigarh							
7	Chhatisgarh							
8	DNH&DD							
9	Delhi							
10	Goa							
11	Gujarat							
12	Haryana							

IEC material

स्कूल शिक्षा और साक्षरता विभाग, शिक्षा मंत्रालय
और
पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार

Eco Clubs for Mission LiFE

#एक_पेड़_माँ_के_नाम
#Plant4Mother

दिनांक:

स्कूल शिक्षा और साक्षरता विभाग, शिक्षा मंत्रालय
और
पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय
भारत सरकार

Eco Clubs for Mission LiFE

#एक_पेड़_माँ_के_नाम
#Plant4Mother

दिनांक:

Divas 7: SUNDAY - July 28, 2024

સામુદાયિક ભાગીદારી દિવસ

(આ દિવસ માટે મુખ્ય ૨ વિષયો)

#જોતોચોવેપુઠાજોતો
A SCHOOL VOLUNTEER PROGRAMME

WHO CAN VOLUNTEER?
Citizens of India, NRIs or people of Indian origin.

SERVING & RETIRED TEACHERS

SERVING & RETIRED SCIENTISTS/ GOVERNMENT/ SEMI-GOVERNMENT OFFICIALS

AN ORGANIZATION/ INSTITUTION/ COMPANY/ GROUP REGISTERED IN INDIA

SELF-EMPLOYED & SALARIED PROFESSIONALS

ALUMNI OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS

RETIRED ARMED FORCES PERSONNEL

To nurture our interbeing and encourage the spirit of social responsibility

આપણા આંતરવ્યવહારને પોષવું અને સામાજિક જવાબદારીની ભાવનાને પ્રોત્સાહિત કરવી.

વિદ્યાંજલિ

Sr. No.	સૂચિત પ્રવૃત્તિઓ
1.	https://vidyanjali.education.gov.in/ તરીકે ઉપલબ્ધ વિદ્યાંજલિ પોર્ટલ પર તમારી શાળાને નોંધ કરવો.
2.	શાળાઓમાં "વોલ ઓફ ફ્રેન્ડ્સ/નોટિસ બોર્ડ" પર સક્રિય સ્વયંસેવકોનું નામ લખો
3.	આચાર્ય/શિક્ષકો/વિદ્યાર્થીઓ સ્વયંસેવકોને આભાર પત્ર લખશે
4.	સામુદાયિક જાગૃતિ (સામુદાયિક સેટિંગમાં રેલીઓ/શેરી નાટકો/પોસ્ટર બનાવવું/વિદ્યાંજલીનો લોગો/સ્વયંસેવી પ્રવૃત્તિઓ પર ચાર્ટ બનાવવો)
5.	“સ્વયંસેવક બનો અભિયાન”-વિદ્યાંજલિ પોર્ટલ પર સ્થાનિક સમુદાયના લોકોને સ્વયંસેવક બનવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવા માટે એસ. એમ. સી. ના સહયોગથી શાળાઓ અને સમુદાયમાં એક પ્રવૃત્તિ યોજવામાં આવે
6.	સવારે પ્રાર્થનાસભામાં વિદ્યાંજલિ કાર્યક્રમ અંગે શિક્ષકો/વિદ્યાર્થીઓ/ડાયટ દ્વારા સંબોધન
7.	સામુદાયિક રેડિયો સ્ટેશનો/સોશિયલ મીડિયા/PM e-Vidhya ચેનલો/વર્ચ્યુઅલ વર્ગખંડો વગેરે દ્વારા વિદ્યાંજલિ વિશે જાગૃતિ ફેલાવો.

Note: For technical assistance in onboarding of schools and volunteers' registration, schools may reach out PMU Vidyanjali at 011-23765602

Monitoring/Reporting Format

Tracker Link is [HERE](#)

Sr. No.	Activity	Participation Details (in Numbers)	Upload Photographs
1.	Number of New Schools On boarded on the portal		NA
2.	Number of New Volunteers Registered		NA
3.	Total Number of Community Rallies/ Street Plays/Poster Making/Logo of Vidyanjali/ Chart making conducted		
4.	Number of Schools wrote the name of active volunteers on Wall of Fame/Notice Board		
5.	Number of “Volunteer Bano Abhiyan” drives conducted in the community with SMCs support		
6.	Total number of talks on vidyanjali delivered in Morning Assembly by Teachers/ Students/ DIETs etc.		
7.	Total Number of Awareness sessions conducted about Vidyanjali through community radio stations/social media/ PMeVidya channels/ virtual classrooms etc.		

Note: The Consolidated Report of the activities in the above suggested format may be shared by the State/UT to the Department at pmuvidyanjali@gmail.com

b.તિથિ ભોજન

તિથિ ભોજન ", એક સામુદાયિક ભાગીદારી કાર્યક્રમ છે જેમાં સમુદાય ખાસ પ્રસંગો અથવા તહેવારો, વિદ્યાર્થીઓના જન્મદિવસ વગેરે પર વિદ્યાર્થીઓને પૌષ્ટિક અને તંદુરસ્ત ખાદ્ય પદાર્થો પ્રદાન કરે છે.

શિક્ષા સપ્તાહ દરમિયાન 'તિથિ ભોજન દિવસ' ની ઉજવણી: શિક્ષા સપ્તાહની ઉજવણી દરમિયાન, 28.07.24 ને 'તિથિ ભોજન દિવસ' તરીકે ઉજવવામાં આવશે.

દેશભરની શાળાઓ તિથિ ભોજનનું આયોજન કરશે અને વિદ્યાર્થીઓને પૌષ્ટિક અને સ્વસ્થ ભોજન પીરસવામાં આવશે. 26 જૂન, 2024ના રોજ માર્ગદર્શિકા બહાર પાડવામાં આવી હતી.

D.O. No. 15-7/2024-PMP-5

Dated the 26th June, 2024

Dear Sir/Ma'am,

You are aware that Tithi Bhojan is an important nutritional intervention through community involvement under the Pradhan Mantri Poshan Shakti Nirman (PM POSHAN) Scheme. Ministry of Education has decided to encourage **Tithi Bhojan** as a part of 100 days Programme of the Government of India. Several States and UTs have already initiated this programme under different names like Sneh Bhojan in Madhya Pradesh & Maharashtra, Sampri Bhojan in Assam, Priti bhojan in Andhra Pradesh & Punjab, Shalegagi Naavu Neevu in Karnataka and Anna Dhanam in Puducherry to popularize this nutritional intervention.

2. You are requested to advise all schools implementing PM POSHAN Scheme in your State/UT to organize Tithi Bhojan at least on one day during the 100 Days Programme with active involvement of community members and civil society organizations for providing special nutritious and healthy food to the schools students. Tithi Bhojan may be organised on any important day such as State foundation day, birthdays of national heroes, specially on birthdays of students and teachers during these 100 Days.

3. It is advised that the Tithi Bhojan should inculcate and promote healthy eating habits and best hygiene practices amongst the students. In this regard, detailed guidelines for Tithi Bhojan are enclosed herewith for implementation in all schools. In addition, the following may be taken care of while organising the Tithi Bhojan programme:

- Balanced diet of freshly cooked, nutritious and healthy food prepared of Rice/Wheat/Shree Anna, legumes/pulses along with green leafy vegetables to be served.

Contd....2/-

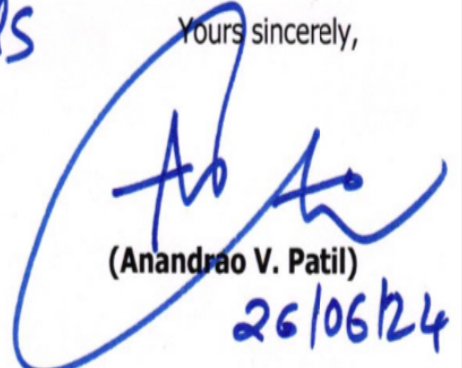
-2-

- Junk and stale food must not be served and awareness about the harmful effects of junk food should be spread amongst the students and the participating community members.
- Adequate care may be taken in providing food items that are as per local taste and preference.
- A meeting of School Management Committee (SMC) may be organized to discuss and plan the Tithi Bhojan menu and identification of donors.

4. You are also requested to share an action taken report on coverage of students and schools during celebration of 100 Days programme in the format enclosed as Annexure.

With Regards

Yours sincerely,

(Anandrao V. Patil)
26/06/24

To,

The Additional Chief Secretaries / Principal Secretaries / Secretaries (Education) or the Nodal Department for implementation of PM POSHAN Scheme of all States & UTs

Copy to:

The Commissioners / Director of PM POSHAN Scheme of all States & UTs

Guidelines issued and format for capturing of data has been shared

Guidelines for Tithi Bhojan

"Tithi Bhojan", is a community participation programme in which Community members from NGOs/Industries/Commerce/Trade etc. provide nutritious and healthy meals/ food items to students studying in government and government-aided schools, on special occasions such as festivals, wedding anniversaries, birthdays of Students and Teachers, marriages, State foundation days, days of National importance and any other special occasions etc.

The following guidelines are to be observed for organising Tithi Bhojan:

1. Food items:

- Fresh, Healthy and Nutritious meals should be served in Tithi Bhojan by adhering to the norms of the scheme as mentioned in the schedule II of National Food Security Act (NFSA) 2013. (450 calories and 12 grams of proteins at primary level and 750 calories and 20 grams of proteins at upper primary level)
- Locally available green leafy vegetables, legumes/ pulses and millets should be incorporated in the menu.
- Norms of cleanliness and hygiene must be observed for cooking, storage and service of the meals.
- Standard safety measures to prevent food contamination and adulteration must be observed
- Seasonal fruits may be incorporated in the menu.
- Clean potable water may be provided for drinking and cooking.

2. Food Items to be avoided:

- Junk (noodles, chips, chocolates etc.) and stale food items must not be served to students.

3. Food Safety and cleanliness:

- Meals should be tasted by a Teacher/Cook before it is served to students.
- Hand-washing and oral hygiene should be promoted as best practises.
- Cleanliness, safety & hygiene norms to be considered for preparation, cooking and serving of meals.

4. Community Participation:

- Community participation should be encouraged to instil sense of responsibility and community ownership towards the schools.
- A schedule (proper time table) may be prepared for the smooth implementation of Tithi Bhojan.

Annexure

Details of celebration of Tithi Bhojan during 100 days

Name of State / UT:

Sl. No.	Name of District	Total schools	Number of schools where Tithi Bhojan Day celebrated	Total Enrollment	Number of students who availed meals on Tithi Bhojan Day

સૂચિત પ્રવૃત્તિઓ

શાળા નીચેની જોગવાઈઓનું આયોજન અને ચર્ચા કરવા માટે શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ (એસ. એમ. સી.) ની બેઠકનું આયોજન કરશે:

- સમુદાય પ્રાયોજક, સંસ્થાને ઓળખો.
- મેનુ નક્કી કરો.
- તહેવારના પ્રસંગની પ્રકૃતિ નક્કી કરો. સ્વતંત્રતા સેનાની અને સ્થાનિક અગ્રણી નેતાઓનો જન્મદિવસ ઉજવવામાં આવી શકે છે.
- સ્થાનિક સ્વાદ અને પસંદગી મુજબની ખાદ્ય ચીજો પૂરી પાડવા માટે પૂરતી કાળજી લઈ શકાય છે.
- પીરસતાં પહેલાં શિક્ષકો અથવા રસોઈયા-સહ-સહાયકો દ્વારા ખાવાનું ચાખવું.
- પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ થયા પછી અહેવાલ તૈયાર કરી શકાય છે.

સૂચિત પ્રવૃત્તિઓ

1. રાજ્ય સ્તરે: તમામ જિલ્લાઓમાં માહિતીનો પ્રસાર કરવો. (VC, calls, Whatsapp etc.)
2. જિલ્લા સ્તરે: તારીખ અને પ્રવૃત્તિ અંગે તમામ શાળાઓમાં જાગૃતિ ફેલાવવી. (letters, official social media channels, whatsapp etc.)

તિથિ ભોજન પીરસવામાં આવતા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા, તિથિ ભોજન હેઠળ પીરસવામાં આવતી વસ્તુઓ વગેરે વિશે શાળા મુજબની માહિતીનું સંકલન

૧૦૦ દિવસના કાર્યક્રમ દરમિયાન તિથિ ભોજન

તિથિ ભોજન કયા દિવસે યોજવમાં આવશે તે વિશે વિદ્યાર્થીઓને અગાઉથી જાણ કરી શકાય છે.

તિથિ ભોજનનો ડેટા એ. એમ. એસ. પોર્ટલ પર મેળવી શકાય છે. માહિતી દાખલ કરવા માટેની જોગવાઈઓ એન. આઈ. સી. ની મદદથી એ. એમ. એસ. પોર્ટલ પર બનાવી શકાય છે.

સંભવિત સમુદાયના સભ્યોની ઓળખ કરવી જે તિથિ ભોજન હેઠળ તંદુરસ્ત તાજા અને પૌષ્ટિક ખાદ્ય પદાર્થો વગેરે પ્રદાન કરવામાં મદદરૂપ બની શકે.

તમામ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને તિથિ ભોજનના આયોજન અને એ. એમ. એસ. પોર્ટલ પર ડેટા દાખલ કરવા વિશે જાગૃત કરવા માટે વીસી બેઠકનું આયોજન કરી શકાય છે.

શક્ય હોય તો માસિક એસ. એમ. સી. બેઠક અને શાળા વાર્ષિક દિવસની ઉજવણીમાં પ્રાયોજકોને સન્માનિત કરી શકાય છે.

Chhattisgarh Good Practices : Tithi Bhojan

Post

CMO Chhattisgarh ✓
@ChhattisgarhCMO

मुख्यमंत्री को जन्मदिन की बधाई देने बिरहोर के भाई के रूप में विख्यात ,पद्म श्री सम्मान प्राप्त श्री जागेश्वर यादव भी बगिया पहुंचे हैं।

दशकों से जागेश्वर भाई और श्री साय में भाइयों जैसा आत्मीय संबध रहा है। जशपुर क्षेत्र में आदिवासियों के हितों के लिए दोनों ने साथ मिलकर बहुत से कार्य किए है। आज बालक आश्रम में आयोजित "न्यौता भोज" में उन्होंने साथ बैठकर भोजन भी किया।

[#HBD_CM_Vishnuji](#)

[Translate post](#)

Tithi Bhojan in Manasa, District Neemach, MP

Birthday Celebration of Head Mistress's daughter at Purba Bardhaman, West Bengal

આગળની કામગીરી:શિક્ષા સપ્તાહ

નોડલ અધિકારીઓ

આ પ્રયાસની સફળતા માટે રાજ્યના SPD આગેવાની લેશે.

પ્રસાર અને તૈયારી

તમામ શાળાઓમાં જાગૃતિ ફેલાવવી અને અઠવાડિયાની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ/ દિવસોનું પાલન કરવાની તૈયારીઓ શરૂ કરવી. રેકૉર્ડ રાખવા માટે ટ્રેકર્સ બનાવા

અમલીકરણ

સપ્તાહની ઉજવણી કરો અને DoSEL સાથે અહેવાલ દ્વારા પહોંચ, કવરેજ અને સફળતાની રીપોર્ટ શેર કરો.

આભાર
